Beslut om bildande av naturreservatet Frostberget

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Frostberget
Kommun:	Strömsund
Lägesbeskrivning:	27 kilometer sydost om Gäddede
Fjällnära skog*:	Nej
Fastighet:	Del av Klumpvattenfjäll 1:1
Markägare:	Staten genom Statens fastighetsverk
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal:	629 hektar, varav 426 hektar produktiv skogsmark

**Avser skog ovan Skogsstyrelsens formella gräns för fjällnära skog.*

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut ... 3
Syftet med naturreservatet ... 3
Skälen för beslutet ... 3
Beskrivning av området ... 4
Föreskrifter och undantag ... 5
Beskrivning av ärendet ... 8
Ärendets beredning ... 8
Synpunkter på förslaget till beslut ... 9
Länsstyrelsens bedömning och motivering ... 9
Bedömning av naturmiljön ... 9
Motivering av beslut och föreskrifter ... 10
Förenlighet med riksintressen, kommunala planer och övriga bestämmelser ... 10
Konsekvensutredning ... 11
Överklagan av beslut ... 11
De som medverkat i beslutet ... 11
Upplysningar ... 12
Bilagor ... 14
Bilaga 1. Beslutskarta naturreservatet Frostberget ... 15
Bilaga 2. Översiktskarta naturreservatet Frostberget ... 16
Bilaga 3. Underhåll av väg ... 17

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad beslutskarta, bilaga 1, som naturreservat med nedan angivna syfte. Naturreservatet ska ha den geografiska omfattning som framgår av beslutskartan, bilaga 1. Mindre gränsavvikelser kan uppstå vid inmätning och utmärkning i fält. Det är alltid den gräns som märkts ut i fält som är gällande.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen i Jämtlands län med stöd av 7 kap. 5, 6, och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna skäl och föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Beslutet om bildande av naturreservatet inbegriper beslut av skötselplan. Länsstyrelsen i Jämtlands län fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård. Naturreservatets förvaltare ska vara Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Naturreservatets namn ska vara **Frostberget**

Beslutet riktar sig till var och en samt fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom naturreservatsområdet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär i ett sammanhängande, fjällnära naturskogslandskap med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas i lämpliga intervall, eller förvaltas med brandefterliknande skötselåtgärder.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Del av en sammanhängande fjällnaturskog i ett intakt skogsekosystem med höga naturvärden.
- Grannaturskog med inslag av lövträd och präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.

- Tallnaturskog med ett glest, solgenomsläppligt trädskikt samt gamla brandskadade träd, torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Äldre brännmiljöer med lövinslag.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Beskrivning av området

Frostberget är beläget cirka 27 kilometer sydost om Gäddede i Strömsunds kommun. Naturreservatet består av två delområden som tillsammans är 629 hektar.

Västra området
Västra området av naturreservatet utgörs av Frostbergets topp som sträcker sig 658 meter över havet. Frostbergets sydöstra-östra sluttning präglas av brant terräng och i nordlig riktning sträcker reservatet ut sig mot lägre belägna delar och landskapet blir mer böljande. Den dominerande bergarten i områden är fältspatrik sandsten och den främst förekommande jordarten är morän, men även berg i dagen förekommer spritt i området.

Området består av grandominerad naturskog, såväl senvuxen som mer produktiv, spridda myrmarker, enstaka mindre tjärnar, gransumpskogar och mindre partier med tallhällmark.

Närmast toppen av Frostberget är grannaturskogen gles och senvuxen och har inslag av klen björk och enstaka grova gamla granar. Miljön är karg och i partier finns berg i dagen med spridda mossövervuxna mindre block. Norrut är marken frisk till fuktig och det finns gott om 150-åriga granar och den rödlistade garnlaven (VU) förekommer allmänt. Uppe på en höjd med mossbelupna stenblock finns en några meter hög lodyta med högresta tallar och granar. En tallhällmark med berg i dagen och tallar i 150-årsåldern förekommer också. På mindre ytor av Frostbergets sluttningar finns luckiga, gräsbevuxna partier med enbuskar.

I området finns måttligt till allmänt med död ved, både rötbrutna lågor och vindfällen av gran i olika storlekar och nedbrytningsstadier. Även högstubbar och torrträd av gran förekommer i vissa delar. Enstaka talltorrakor finns vid myrmarkerna och spår av brand går att se i enstaka gamla liggande döda tallar. Mossbelupna stubbar från plockhuggning återfinns i större delen av granskogen, förutom i den brantaste sluttningen nära Frostbergets topp. Det finns även spår av dimensionsavverkning i delar av området.

Östra området
Naturreservatets andra delområde är beläget drygt tre kilometer nordost om Frostberget och utgörs av en skogsbeklädd höjd på cirka 503 meter över havet. Terrängen sluttar brant mot Västra Fiskåvattnets östra vik och flackar ut i riktning norr till söder vid sjöarna Västra Fiskåvattnet och Stor Baksjön. I öster rinner Fiskån som har en mycket örtrik strandvegetation. Höjden täcks av olika äldre brännmiljöer

dvs. gran- och tallbrännor med varierande lövinslag. I den grandominerade delen som täcker bergets övre delar är det främst inslag av sälg och tall medan områdets lägre liggande delar karakteriseras av en tallbränna med inslag av grova och dels döende asp, samt fläckvis stort graninslag. Detta område härjades av en hård skogsbrand för cirka 160 till 170 år sedan.

Tillgången till död ved är på grund av brandhistoriken och skogens ålder än så länge begränsat till självgallringsved och enstaka grövre asplågor samt lågor efter enstaka överståndare. Större partier med berg i dagen och blockfält förekommer. Fältskiktet är över lag friskt.

En mer omfattande beskrivning och artlista finns i skötselplanen, bilaga 4.

Föreskrifter och undantag

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet ska nedan angivna föreskrifter gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

A-föreskrifterna anger begränsningar i vad markägare och andra med särskild rätt (så som jakträttshavare, innehavare av servitut, med flera) får göra på den del av fastigheten som ligger inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
2. uppföra byggnad eller anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn,
3. utöka eller ändra befintlig byggnad eller annan anläggning,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
6. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning,
7. spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
8. dika, kulvertera dike, rensa dike eller vattendrag, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
9. sätta ut, så eller plantera arter av något slag,
10. tillföra kalk andra växtnäringsämnen, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller på annat sätt kemiskt påverka områdets miljö eller organismer.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

B-föreskrifterna anger vilka förvaltningsåtgärder Länsstyrelsen ska ha möjlighet att genomföra inom naturreservatet.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar anläggs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markeras på karta, bilaga 1,
3. bekämpning av främmande arter,
4. undersökningar av djur- och växtarter samt mark och vattenförhållanden,
5. naturvårdsbränning och/eller brandefterliknade åtgärder i områden markerade på karta, bilaga 1, inklusive anläggande av mineraljordssträngar för brandavgränsning, utglesning av gran, skada trädstammar, markstörning, brandefterföljande spridning av lavfragment samt annat som kan behöva göras för att kunna genomföra skötselåtgärderna.

Föreskrifterna (B) ovan ger förvaltaren rätt att utföra dessa åtgärder, men det är inte ett bindande krav. Länsstyrelsen kan inte garantera när åtgärderna kommer att genomföras, vilket styrs av behov och de medel som finns att tillgå.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

C-föreskrifterna anger begränsningar i vad alla och en var får göra inom naturreservatet.

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller skada växande träd, buskar eller döda träd (torrakor och lågor) eller annan död ved,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in ryggradslösa djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, berg, block och vattendragsbottnar,
4. sprida, sätta ut, så eller plantera arter av något slag.

Generella undantag

Generella undantag anger åtgärder som får genomföras i naturreservatet trots förbuden som anges i A- och C-föreskrifterna.

A- och C-föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
b) sameby att bedriva renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning,
c) räddningstjänst, sjukvårdstjänst eller polis i samband med utryckning eller verksamhetsutövning,
d) normalt underhåll av befintliga vägar inom och på gränsen till naturreservatet, markerade på karta bilaga 1, där innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3,
e) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt, lika stort, och där jakttornet ska smälta in i miljön och vara byggt av naturmaterial och metall,
f) tillfällig skyltning i samband med jakt där skyltar ska tas bort när säsongens jakt är avslutad,
g) att kapa och vid behov flytta träd eller större grenar som fallit över stig/led till sidan av stig/led. Kapade träd och grenar ska lämnas kvar i naturreservatet.

Tillståndspliktiga undantag

Trots bestämmelser enligt A- och C-föreskrifterna är det efter tillstånd från Länsstyrelsen tillåtet att genomföra de åtgärder som listas nedan.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen ska A och C-föreskrifterna heller inte utgöra hinder för:

h) genomförande av vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön,
i) skötsel av forn- och kulturlämningar,
j) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jakttorn i syfte att upprätthålla befintliga siktgator,
k) uppförande av jakttorn på ny plats inklusive röja nya siktgator,
l) röjning av buskar och mindre träd i syfte att anlägga nytt jaktpass,
m) underhåll av befintliga stigar/leder.

Dispens från föreskrifterna

Länsstyrelsen får, om särskilda skäl föreligger, medge dispens från naturreservatets föreskrifter. Dispens får dock inte beviljas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet.

Beskrivning av ärendet

Ärendets beredning

Frostberget naturvärdesinventerades av Länsstyrelsen i en stor fjällskogsinventering år 2020. Området konstaterades då hysa höga naturvärden.

Frågan om att formellt skydda fjällnära skogar aktualiserades i samband med Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73. Inom ramen för skogsutredningen redovisades ett antal värdefulla områden med fjällnaturskog på statens innehav. I Skogspropositionen 2021/22:58 föreslog regeringen att staten ska vara föregångare i arbetet med formellt skydd av skog och att skyddsvärda statliga skogar ovan och i nära anslutning till fjällnära skog bör få områdesskydd. Riksdagen tillstyrkte Skogspropositionens inriktning 2022.

Skogsutredningen och Skogspropositionen ledde bland annat fram till regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog (M2022/01240) som gavs till Naturvårdsverket. Detta är skogar med höga naturvärden och utgör ett stort, till stora delar sammanhängande naturskogslandskap med naturliga störningsregimer. Området är i stor utsträckning opåverkat av modernt storskaligt skogsbruk, även om småskaligt brukande har förekommit i delar av landskapet. De arealer som omfattas av SOU 2020:73 ska även fortsättningsvis ägas av Statens fastighetsverk i enlighet med riksdagens beslut av betänkande 2025/26:NU21 den 20 maj 2026. Länsstyrelsen har i regeringsuppdrag att slutföra reservatsbildning. Länsstyrelsen ska efter att beslutet vunnit laga kraft se över vägfrågor och behovet av andelstal i gemensamhetsanläggningar tillsammans med Statens fastighetsverk, detta för att säkerställa att reservatsförvaltaren har de rättigheter som krävs för tillträde i eller i anslutning till naturreservatet.

Länsstyrelsen skickade i juli 2025 konsultationsförfrågningar till berörda samebyar i Jämtlands län, Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund (SSR) avseende samtliga reservatsärenden inom regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog (M2022/01240). Samrådsförfrågningar skickades samtidigt till berörda kommuner och Skogsstyrelsen. Den 23 september 2025 genomfördes en gemensam konsultation med de samebyar som anmält intresse att delta, Sametinget och Svenska Samernas Riksförbund (SSR). Därefter har fortsatta konsultationer genomförts med Raedtievaerie sameby under februari 2026.

Samebyn belyste under konsultation att området är av betydelse för renskötseln. De passerar här varje år och området är viktigt betesområde både höst och vår. Samebyn framför vikten av samråd vid eventuell naturvårdsbränning i området.

Inom ramen för ovan nämnda arbete föreslog Länsstyrelsen Frostberget som naturreservat under 2026.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom sex yttranden till Länsstyrelsen, varav fem med synpunkter.

Skogsstyrelsen ser positivt på förslag till beslut för naturreservatet Frostberget.

Svenska samernas riksförbund (SSR) inkom med yttrande i vilket de erinrar att det är av stor vikt att Länsstyrelsen beaktar vad berörd sameby framför gällande beslut och skötselplan samt att det är viktigt att bildandet av naturreservatet inte orsakar olägenhet för renskötseln. Länsstyrelsen har beaktat berörd samebys inkommande yttrande.

Sametinget betonar att renskötsel och andra samiska näringar ska kunna bedrivas obehindrat inom naturreservatet. Samisk traditionell kunskap och kulturarv ska beaktas vid reservatets bildande och förvaltning. Sametinget ser positivt på att samråd ska genomföras med berörd sameby vid åtgärder som påverkar renskötseln. Länsstyrelsen har genomfört tidig konsultation med berörd sameby och beaktat inkomna synpunkter. Beslutet om bildande av naturreservat påverkar inte renskötselrätten. Renskötsel får bedrivas inom reservatet i samma omfattning och på samma villkor som utanför reservatet. Vid förvaltningen av reservatet ska hänsyn tas till renskötseln.

Raedtievaerie sameby har inga invändningar mot reservatsförslaget men föreslår att ”namnlöst” ändras till ”ett namn som idag är okänt” i beskrivningen av områdets östra berg. Länsstyrelsen har beaktat synpunkten och korrigerat texten.

Statensfastighetsverk (SFV) anser att det finns felaktigheter i texten avseende areal, marköverföring, undantag samt skrivning om naturvärden. Länsstyrelsen har beaktat synpunkterna och korrigerat texten.

SFV uppmärksammar även Länsstyrelsen på att vägfrågor behöver ses över. Vid förekomst av gemensamhetsanläggningar bör även behovet av översyn av deltagande fastigheter och andelstal beaktas. Länsstyrelsen har därför justerat texten i ärendets beredning med en skrivning om att andelstal i gemensamhetsanläggningar ska ses över efter att beslutet vunnit laga kraft.

SFV anser att det krävs minst två meter siktröjning av väg. Länsstyrelsen har därför korrigerat undantaget för underhåll av väg till två meter.

SFV anser att markägaren och dennes anställda ska omfattas av undantag för framförande av motordrivet fordon. Länsstyrelsen förbjuder inte terrängkörning i beslutet.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Bedömning av naturmiljön

Länsstyrelsen samlade bedömning är att området i sin helhet har omväxlande höga och mycket höga naturvärden. Naturvärdena är framför allt kopplade till områdets

strukturer med lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved, inslag av fuktstråk och våtmarker i ett intakt skogsekosystem med fjällnära naturskog.

Stora sammanhängande fjällnaturskogar är utpekad i ”*Nationell Strategin för formellt skydd av skog, 2024*” som en särskilt prioriterad skogstyp. För dessa fjällnaturskogar finns både ett nationellt och internationellt intresse för bevarande. Inom EU utgör Sveriges skogar i fjällregionen ett av de mest intakta skogsekosystem med en hög grad av naturliga ekosystemfunktioner.

Beslut om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Storslagen fjällmiljö* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturreservatet ligger i en av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen gemensamt utpekad värdetrakt för skogsbiologiska naturvärden knutna till granskog och tallskog. Enligt den nationella strategin ska myndigheterna prioritera skydd av skogsbiologiska värdekärnor i sådana värdetrakter.

Beslutet om naturreservat följer av regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog.

Motivering av beslut och föreskrifter

För att områdets naturvärden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas.

I enlighet med regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog (M2022/01240) ska detta område ges ett formellt skydd. Mot bakgrund av områdets höga naturvärden bedömer Länsstyrelsen att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att långsiktigt bevara och utveckla områdets värden.

Detta motiverar till varför Länsstyrelsen har bedömt att området bör förklaras som naturreservat.

Förenlighet med riksintressen, kommunala planer och övriga bestämmelser

Riksintressen

Naturreservatet berörs av riksintressena:

- Friluftsliv (Frostviken; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken)
- Rörligt friluftsliv (Fjällvärlden i Jämtlands län; enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken)

Kommunal plan
Gällande översiktsplan för Strömsunds kommun antogs 2022. Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området.

Rennäring
Naturreservatet är beläget inom förvinterland, renbetesfjäll, trivselland, vårland och åretruntland för Raedtivaerie sameby.

Samlad bedömning
Länsstyrelsen bedömer att detta beslut går väl ihop med ovan beskrivna intressen och är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning
Enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ska en myndighet, inför beslut om föreskrifter, utreda föreskrifternas konsekvenser om det finns skäl för det. Länsstyrelsen bedömer att ordningsföreskrifterna är nödvändiga för att uppfylla syftet med naturreservatet och att deras konsekvenser för allmänheten och andra berörda är begränsade. Mot denna bakgrund bedöms det att någon särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Överklagan av beslut
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 5.

De som medverkat i beslutet
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även funktionschef för naturskydd Julia Bergquist samt handläggare Yasmine Kindlund, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung *Yasmine Kindlund*

Upplysningar

Föreskrifternas giltighet

Föreskrifterna C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om naturreservatet överklagas.

Kungörelse

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Tillsyn

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Brand

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Skogsvårdslagen

Bestämmelser i skogsvårdslagen (1979:429) samt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen gäller inte om de står i strid med föreskrifterna för naturreservatet (4 § skogsvårdslagen).

Jakt och fiske

Jakt och fiske regleras inte genom naturreservatets föreskrifter utan får bedrivas i enlighet med jaktlagen (1987:259), jaktförordningen (1987:905), fiskelagen (1993:787) samt övriga tillämpliga bestämmelser. Uttransport av fällt vilt får ske med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen (1975:594). Vid terrängkörning med stöd av 1 §, terrängkörningsförordningen ska fordon, färdväg och hastighet väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Rennäring

Detta beslut om bildande av naturreservat påverkar inte renskötselrätten. Renskötsel får bedrivas inom naturreservatet i samma omfattning och på samma villkor som gäller utanför reservatet. Beslutet innebär ingen inskränkning i renskötselrätten eller i rätten att nyttja annans mark enligt rennäringslagen (1971:437). Observera att anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken alltid ska göras innan renstängsel eller annan fast anläggning för rennäringen anordnas.

Organiserad verksamhet

Organiserad verksamhet är tillåten inom naturreservatet under förutsättningen att själva aktiviteten som bedrivs inte förbjuds i reservatsföreskrifterna och/eller av andra lagar och bestämmelser. Organiserad verksamhet är när en lärare eller ledare för en organisation/företag planerar att genomföra ett arrangemang med deltagare enligt förutbestämd plan/färdväg/rutt. Det är organisatörens ansvar att bedöma hur planerade aktiviteter kan komma att påverka naturen och andra utövare, samt känna till naturreservatets föreskrifter och naturvärden, miljöbalkens kunskapskrav samt skyldigheter och försiktighetsmått som följer av allemansrätten.

Hela naturreservatet är beläget på renbetesfjäll, vilket innebär att området används för renskötsel och omfattas av särskilda bestämmelser enligt rennäringslagen. Om du till exempel planerar att arrangera en tävling eller att övernatta med en grupp under flera nätter i området kan det krävas markupplåtelse från staten.

Kontakta Länsstyrelsen i Jämtlands län om du är osäker på om din planerade verksamhet kräver markupplåtelse.

Annan lagstiftning gäller

Vid vistelse i naturreservatet är det viktigt att utöver naturreservatets föreskrifter även följa annan gällande lagstiftning. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- Hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, till exempel fridlysningsbestämmelser med fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- Hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter.
- Jaktlagstiftning.
- Kulturmiljölagstiftning.

Terrängkörning

I naturreservatet gäller terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen, inklusive generellt förbud mot barmarkskörning (gäller även markägare) enligt 1 § terrängkörningslagen (1975:1313). Förbud mot barmarkskörning innebär att det bara är tillåtet att köra på väl snötäckt mark. Med väl snötäckt mark menas körning som innebär att fordonet inte kommer i kontakt med marken. I de fall då snödjupet är litet eller snön så lös att fordonet kommer i kontakt med marken räknas körningen som barmarkskörning.

För att få köra i terräng inom naturreservatet på barmark krävs, i de flesta fall, dispens från terrängkörningslagstiftningen.

Vid terrängkörning med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen ska fordon, färdväg och hastighet väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

Elcykel

Att köra elcyklar och andra mindre motoriserade fordon i naturen, ingår inte i allemansrätten. Det betyder att du inte får köra dem på stigar och leder eller fritt i terrängen utan lov av markägaren. På statens mark inom renbetesfjäll i Jämtlands län företräder Länsstyrelsen staten som markägare. Som huvudregel tillåter Länsstyrelsen inte elcykling på dessa marker.

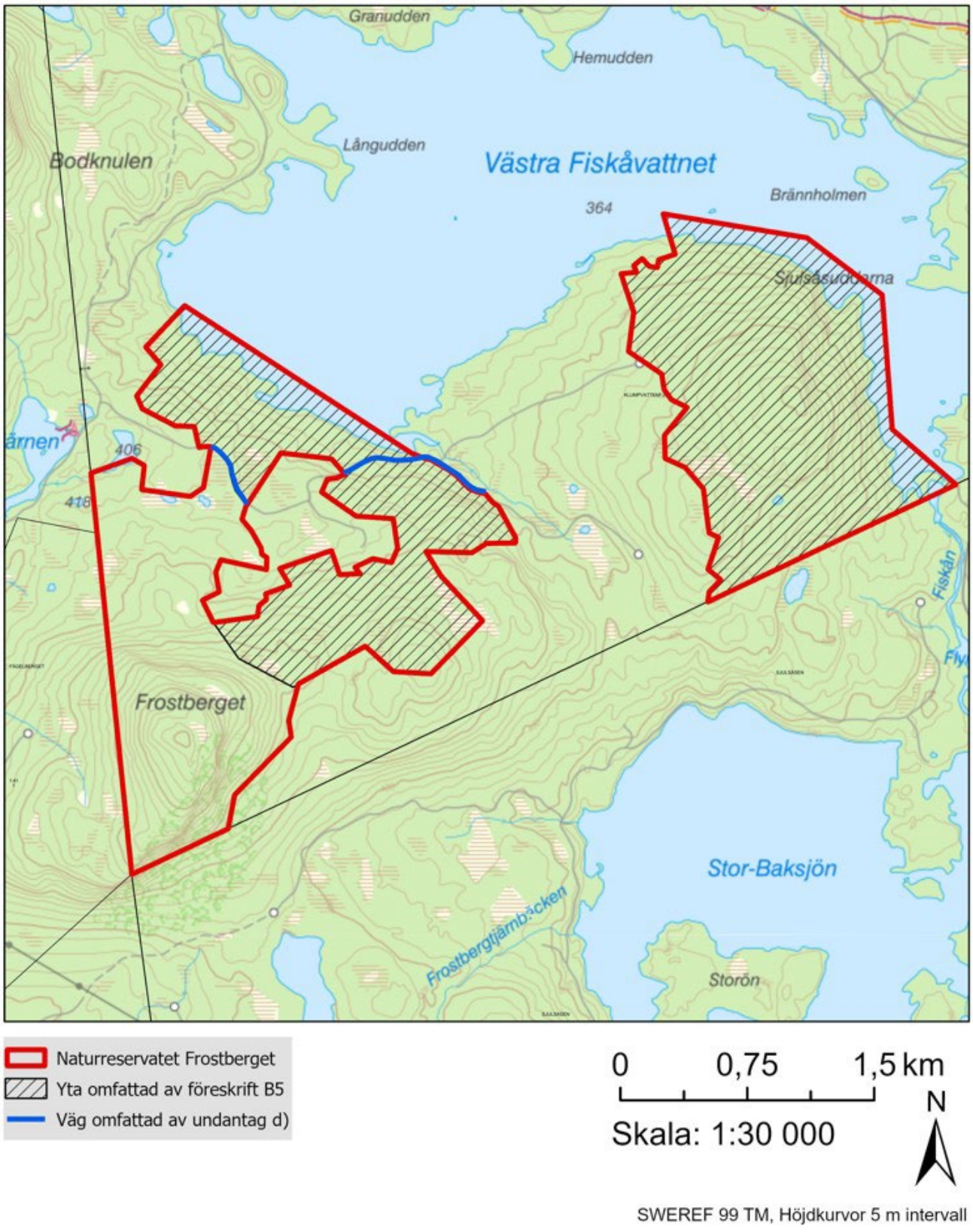
Träd som fallit

Om ett träd har fallit från naturreservatet ut på angränsande mark har markägaren till den angränsade fastigheten rätt att ta bort den del av trädet som ligger på den egna fastigheten. Däremot är det inte tillåtet att såga, dra bort eller på annat sätt hantera trädet innanför naturreservatsgränsen. Vid osäkerhet om vad om gäller rekommenderas att kontakta Länsstyrelsen.

Bilagor

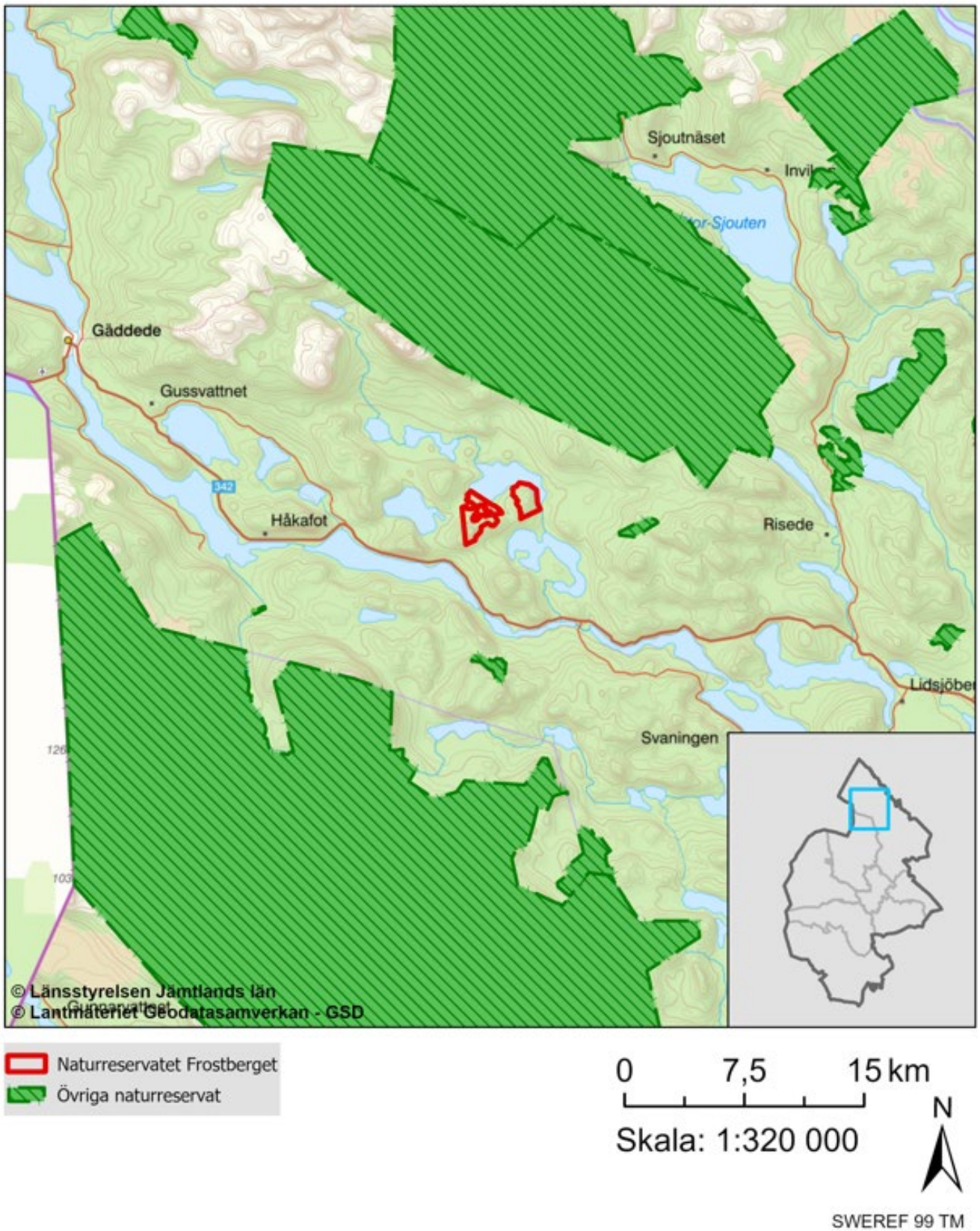
Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Underhåll av väg
Bilaga 4. Skötselplan
Bilaga 4a. Skötselplankarta
Bilaga 5. Överklagandehänvisning

Bilaga 1. Beslutskarta naturreservatet Frostberget

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Bilaga 2. Översiktskarta naturreservatet Frostberget

Bilaga 3. Underhåll av väg

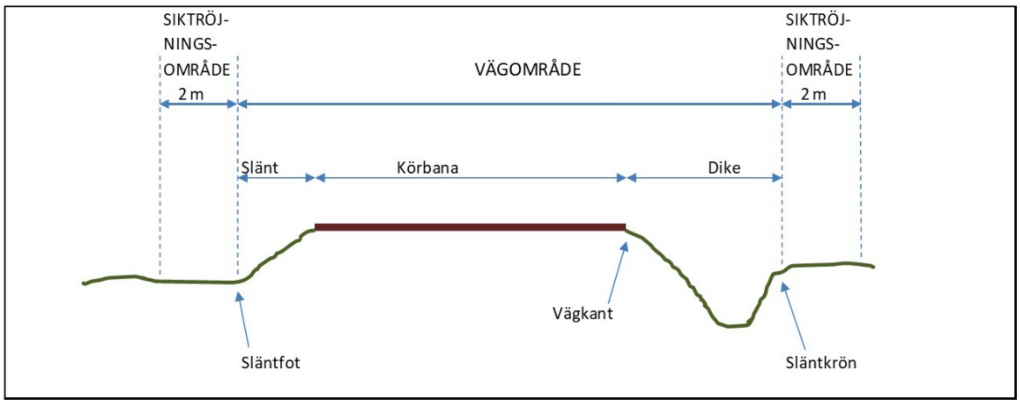
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, slåtter, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Det är väghållarens ansvar att den utrustning och de maskiner som används vid underhållsarbeten är rengjorda och att jordmassor från annan plats inte tillförs naturreservatet. Detta för att förhindra spridningen av främmande arter.

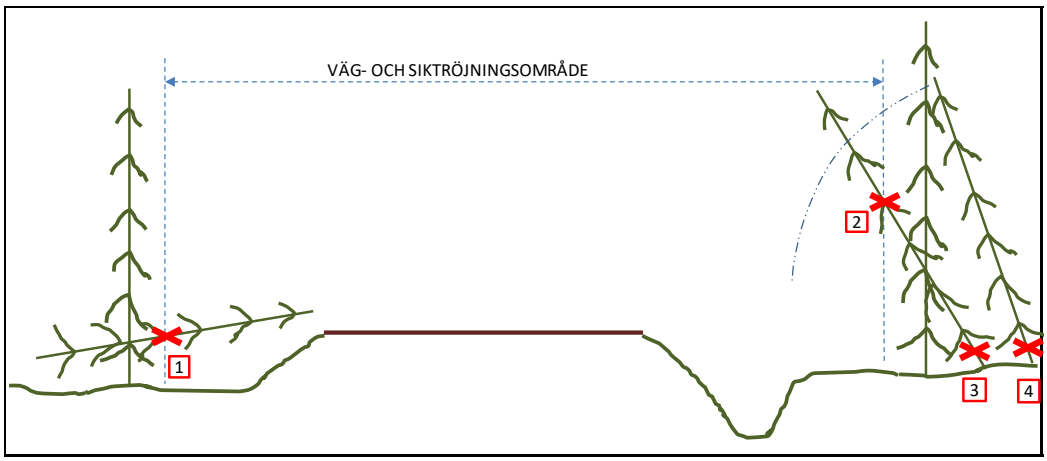
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd om två meter.

Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länsstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kantträd med mera, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, ska väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Frostberget

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDEL **2**
Syfte **2**
Beskrivning av naturreservatet **2**
Administrativa data 2
Områdesbeskrivning 2
Prioriterade bevarandevärden 5
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer **5**
PLANDEL **7**
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden **7**
Skötselområde A – Grandominerad naturskog präglad av intern dynamik (180 hektar) 7
Skötselområde B – Barrnaturskog med äldre brännmiljöer (449 hektar) 8
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden **10**
Utmärkning av naturreservatets gräns **10**
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder **10**
Övriga uppgifter **11**
Samråd med rennäringen 11
Bränningsplan 11
Uppföljning 11
Tillsyn 11
Finansiering av naturvårdsförvaltningen 11
Bilaga 4a. Skötselplankarta naturreservatet Frostberget **12**

BESKRIVNINGSDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär i ett sammanhängande, fjällnära naturskogslandskap med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas i lämpliga intervall, eller förvaltas med brandefterliknande skötselåtgärder.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

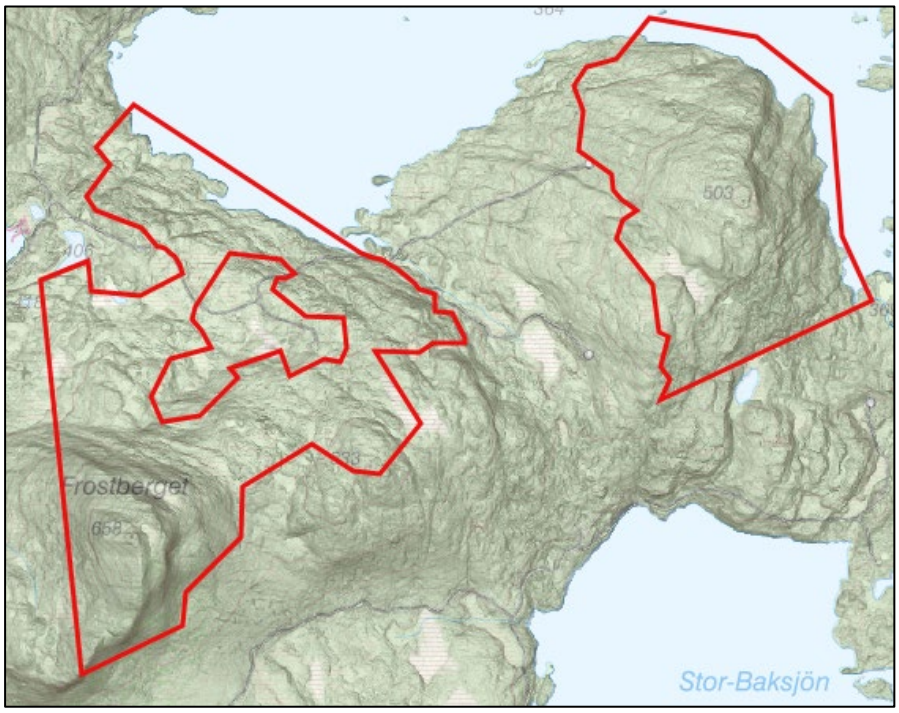
Naturreservatets namn	Frostberget
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Klumpvattenfjäll 1:1
Markägare	Staten via Naturvårdsverket
Areal	629 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Områdesbeskrivning

Landskap och läge
Naturreservatet Frostberget ligger cirka 27 kilometer sydöst om Gäddede i Strömsunds kommun och utgörs av två delområden och ligger i den alpina biogeografiska regionen och stora delar av området ligger inom gränsen för fjällskogsbältet. Området är 629 hektar stort och innefattar flera olika naturtyper, däribland grannaturskog och brännmiljöer vilka beskrivs mer ingående under rubriken ”Plandel”.

Geologiska förhållanden
Området ligger i den naturgeografiska regionen som kallas ” barr- & fjällövskog i N. Jämtland”. Berggrunden utgörs av fältspatrik sandsten och jordarten av morän. Berg i dagen förekommer i de centrala samt de sydöstra delarna av området, terrängen är kuperad med varierande i topografi med branter och höjdlägen och andra mer flacka partier. Frostbergets topp ligger på 658 meter över havet, den sydöstra-östra sluttningen är brant och i nordlig riktning sträcker reservatet ut sig mot lägre belägna delar och landskapet blir mer böljande. Östra området av

naturreservatet utgörs av ett skogbeklätt berg, som idag inte har ett känt namn och ligger på 503 meter över havet och sluttar måttligt till brant i nordöst och flackar ut vid sjöarna Västra Fiskåvattnet och Stor Baksjön. Partier med berg i dagen och blockfält förekommer spritt över området.

Figur 1. Höjdskuggningsmodell som tydliggör landskapets terrängformer inom naturreservatet Frostberget.

Skog och våtmark
Västra området består av grandominerad naturskog, såväl senvuxen som mer näringsrik, gransumpskogar och mindre partier med tallhällmark. Enstaka mindre våtmarker ligger spritt i området, ofta i sänkor mellan den annars kuperade terrängen. Närmast toppen av Frostberget är gransnaturskogen gles och senvuxen och har inslag av klen björk och enstaka grov gammal gran. Miljön är karg och i partier finns berg i dagen med spridda mossövervuxna mindre block. Norrut är marken frisk till fuktig och det finns gott om 150-åriga granar och den rödlistade garnlaven (NT) förekommer relativt allmänt. En några meter hög lodyta finns med mer högresta tallar och granar uppe på en höjd bland mossbelupna stenblock. En tallhällmark med berg i dagen och tallar i 150-årsåldern förekommer också.

I östra delen täcks berget av olika äldre brännmiljöer det vill säga gran- och tallbrännor med varierande lövinslag. I den grandominerade delen som täcker bergets övre delar är det främst inslag av sälgar och tall medan områdets lägre liggande delar karakteriseras av en tallbränna med inslag av grova och dels döende aspar samt fläckvis även stort graninslag.

Naturvårdsarter
I artförteckningen nedan, tabell 1 anges samtliga naturvårdsarter funna i naturreservatet Frostberget. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse

för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Tabell 1. Artförteckning över hitintills funna rödlistade arter i naturreservatet Frostberget samt andra naturvårdsarter som indikerar höga naturvärden inom området.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
Lavar		
Garnlav	*Alectoria sarmentosa*	VU
Aspgelélav	*Collema subnigrescens*	VU
Brunpudrad nållav	*Chaenotheca gracillima*	NT
Bårdlav	*Nephroma parile*	S
Gulnål	*Chaenotheca brachypoda*	S
Korallblylav	*Parmeliella triptophylla*	S
Luddlav	*Nephroma resupinatum*	S
Lunglav	*Lobaria pulmonaria*	NT
Norsk näverlav	*Platismatia norvegica*	VU
Rödbrun blekspik	*Sclerophora coniophaea*	NT
Skrovellav	*Lobaria scrobiculata*	NT
Stuplav	*Nephroma bellum*	S
Svampar		
Gammelgranskål	*Pseudographis pinicola*	NT
Tajgagranticka	*Phellinus chrysoloma*	S
Gränsticka	*Phellinus nigrolimitatus*	VU
Harticka	*Onnia leporina*	NT
Doftskinn	*Cystostereum murrayi*	NT
Kötticka	*Leptoporus mollis/erubescens*	NT
Trådticka	*Climacocystis borealis*	S
Ullticka	*Phellinidium ferrugineofuscum*	NT
Rosenticka	*Fomitopsis rosea*	NT
Kärlväxter		
Revlummer	*Lycopodium annotinum*	§
Spindelblomster	*Neottia cordata*	§, S
Fåglar		
Tjäder	*Tetrao urogallus*	§
Tretåig hackspett	*Picoides tridactylus*	NT
Duvhök	*Astur gentilis*	NT

Rödlistade arter kategoriserade enligt ArtDatabanken 2025: VU = Sårbar (Vulnerable), NT = Nära hotad (Near Threatened). Signalarter (S) enligt Skogsstyrelsen 2020.§ = Skyddad enligt Artskyddsförordningens (SFS 2007:845) paragraf 4, 5, 6, 7, 8 eller 9 = Art som kan behöva särskilda förvaltningsåtgärder enligt Art- och habitatdirektivet.

Kulturhistoria och tidigare markanvändning
Generalstabskartan från 1908 (Alanäs, 53) visar att det inte funnits vid den tiden någon aktiv markanvändning i form av fäboddrift eller dylikt inom naturreservatets gränser. Väster om Frostberget gick en fäbodstig från Fågelberget i nordöstlig riktning förbi Baksjötjärnen, där det idag finns ett vindskydd och mindre bro, för att sedan fortsätta och sluta vid Västra Fiskåvattnet. Strax öst om Baksjötjärnen ligger ett fångstgropsystem (Frostviken 253:1). Möjligen knöts fäbodar norr om Västra Fiskåvattnet ihop söderut mot Fågelberget med en roddledd över sjön.

Rennäring
Naturreservatet är beläget inom förvinterland, renbetesfjäll, trivselland, vårland, åretruntland, för Raedtivaerie sameby.

Friluftsliv
Området används huvudsakligen som jaktmark (Småviltjaktsområde – jaktområde 2048, licensområde för älgjakt, Raedtievaerie sameby) och andra rekreationella syften.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Del av en sammanhängande fjällnaturskog i ett intakt skogsekosystem med höga naturvärden.
- Grannaturskog präglad av intern beståndsdynamik, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Tallnaturskog med ett glest, solgenomsläppligt trädskikt samt gamla brandskadade träd, torrträd och lågor i olika nedbrytningsstadier.
- Äldre brännmiljöer med lövinslag.
- Bark- och vedlevande mossor, svampar, lavar och insekter samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat (tabell 2) har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 2. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	**Kommentar**
Brandinsekter i boreal skog	Troligen förekommer ingen av de berörda arterna i naturreservatet. Då en del skogsmark inom naturreservatet planeras att naturvårdsbrännas har detta åtgärdsprogram ändå beaktats i framtagande av skötselplan
Skalbaggar på nyligen död tall och Skalbaggar på äldre död tallved	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har hitintills noterats i området. Då gamla tallar är relativt vanliga i naturreservatet samt att naturvårdsbränning är en del av skötseln, så har dessa åtgärdsprogram ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i två skötselområden, västra området A och östra området B där den långsiktiga förvaltningen av områdets främst skogliga naturvärden skiljer sig något åt. Område A utgörs av grandominerad skog där naturvärdena främst är knutna till intern dynamik. Område B består, också den av grandominerad barrnaturskog med förekomst av brännmiljöer i sena successioner.

Skötselområde A – Grandominerad naturskog präglad av intern dynamik (180 hektar)

Beskrivning
Delområde A består av grandominerad naturskog, såväl senvuxen som mer näringsrik, enstaka myrmark, gransumpskogar och mindre partier med tallhällmark.

Norrut är marken frisk till fuktig och det finns gott om 150-åriga granar och den rödlistade garnlaven (VU) förekommer allmänt. En några meter hög lodyta finns med mer högresta tallar och granar uppe på en höjd bland mossbelupna stenblock. En tallhällmark med berg i dagen och tallar i 150-årsåldern förekommer också.

I området finns i regel måttligt till allmänt med död ved, både rötbrutna lågor och vindfällen av gran i olika storlekar och nedbrytningsstadier. Även högstubbar och torrträd av gran förekommer i vissa delar. Mossbelupna stubbar från plockhuggning återfinns i större delen av granskogen, förutom i den brantaste sluttningen nära Frostbergets topp. Det finns även spår av dimensionsavverkning i delar av området.

Figur 2. Skötselområde A: Grandominerad naturskog präglad av intern dynamik

Bevarandemål
Skötselområdet ska bestå av grannaturskog, talldominerande hällmarksinpediment och våtmarker. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglat av intern beståndsdynamik, med stort inslag av gamla träd och av såväl liggande som stående död ved i olika nedbrytningsstadier. Inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske och tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt genom naturliga processer. Skötselområdet ska vara fritt från körskador, ha en naturlig hydrologi och vara fritt från främmande arter. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtyperna typiska arter inom artgrupperna bark- och vedlevande mossor, svampar och lavar samt marklevande svampar och hålhäckande fåglar. Arealen grannaturskog präglad av intern dynamik ska vara 136 hektar.

Förvaltningsinriktning
- Fri utveckling.

Skötselåtgärder
- Inga, bevarandemålen förväntas nås genom fri utveckling.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och djur genom jakt.

Skötselområde B – Barrnaturskog med äldre brännmiljöer (449 hektar)

Beskrivning
Östra området av naturreservatet Frostberget (Västra Fiskåvattnet) utgörs av en högre (503 meter över havet) skogshöjd som sluttar måttlig till brant och flackar ut vid sjöarna Västra Fiskåvattnet och Stor Baksjön. I öster rinner Fiskån som har en mycket örtrik strandvegetation.

Delområde B1 utgörs av olika äldre brännmiljöer det vill säga gran- och tallbrännor med varierande lövinslag. Närmast toppen av Frostberget är gransnaturskogen gles och senvuxen och har inslag av klen björk och enstaka grov gammal gran. Miljön är karg och i partier finns berg i dagen med spridda mossövervuxna mindre block. I den grandominerade delen som täcker bergets övre delar är det främst inslag av sälgar och tall medan områdets lägre liggande delar karakteriseras av en tallbränna med inslag av grova och dels döende aspar samt fläckvis även stort graninslag.

Västra Fiskåvattnet härjades av hård skogsbrand för cirka 160 till 170 år sedan.

Tillgången till död ved är på grund av brandhistoriken och skogens ålder än så länge begränsat till självgallringsved och enstaka grövre asplågor samt lågor efter enstaka överståndare. Större partier med berg i dagen och blockfält förekommer. Fältskiktet är överlag friskt. Området har en varierande topografi och kläs av olika naturskogsbiotoper som är delvis är orörda.

Figur 3. Delområde B1: Till vänster hälltallmarksskog, till höger granskog.

Delområde B2 utgörs främst av tallnaturskog. Här förekommer tallhällmark med berg i dagen, det förekommer flera tallhögstubbar i området och inslag av gamla, senvuxna granar. Beståndsåldern varierar mellan 130 och 150 år med enstaka, solitära äldre träd. Markskiktet utgörs främst av lingon- och blåbärsristyp men kråkbär och renlav. Enstaka talltorrakor finns vid myrmarkerna och spår av brand går att se i enstaka gamla liggande döda tallar.

Bevarandemål
Skötselområdet ska bestå av en äldre grandominerad barrnaturskog med lövträdsinslag och brandpräglad tallskog. I den brandpräglade tallnaturskogen och de brandpräglade delarna av grannaturskogen ska branden, eller brandefterliknande åtgärder, ha stor betydelse i skötselområdets fortsatta utveckling. Strukturen och sammansättningen ska vara präglad som av brand med luckighet i trädskiktet och ett tydligt lövinslag. I perioder efter brand/naturvårdsbränning/ brandefterliknande åtgärder ska delområden vara öppna och det ska finnas gamla, delvis brandskadade/skadade, levande tallar samt en riklig mängd av både stående och liggande brandskadad/skadad död ved. Humuslagret bör vara uttunnat, eller saknas helt direkt efter brand, och i efterföljande succession ska markvegetationen präglas av lavar och ris. I senare stadier efter brand/ naturvårdsbränning/ brandefterliknande åtgärder kan tallskogen vara mer sluten och gran tillåtas etablera sig men ska inte utgöra någon betydande del av trädskiktet. Granskogen kan även den vara mer sluten men lövinslaget ska utgöra en tydlig karaktär i skogen.

Skötselområdets brandrefugier ska vara tydligt präglade av intern beståndsdynamik, med stor andel gamla träd samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Brandrefugierna ska domineras av grannaturskog och det ska inom överskådlig tid finnas gamla tallar och lövträd. Inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske och tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt genom naturliga processer.

Skötselområdet ska vara fritt från främmande arter, ha en så naturlig hydrologi som möjligt samt vara fritt från körskador Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtyperna typiska arter inom artgrupperna mark- och vedlevande svampar, mossor, lavar, vedlevande

insekter samt naturskogsgynnade och hålhäckande fåglar. Skötselområdet bör utgöra möjligt livsområde för brandberoende och brandgynnade arter. Arealen barrnaturskog med äldre brännmiljöer ska vara 435 hektar.

Förvaltningsinriktning
- Naturvårdsbränning alternativt brandefterliknade åtgärder.

Skötselåtgärder
- Upprättande av plan för naturvårdsbränning samt utförande av åtgärder enligt plan. Om naturvårdsbränning inte kan genomföras i skötselområdet upprättas en plan för brandefterliknade åtgärder och om det är möjligt punktbränning av ris och kolning av en del död ved i talldominerade delar och åtgärder genomförs enligt plan.
- Om naturvårdsbränning utförs, och behov finns, ska en plan för spridning av lavfragement efter bränning upprättas och åtgärden utförs enligt plan.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och djur genom jakt.
- När åtgärder som naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder utförs upprättas en plan för uppföljande inventering av insekter och svampar. Inventeringar utförs enligt plan.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Frostberget är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga naturvärden bli mer allmänt kända, vilket kan innebära ett något större antal besökare. Områdets placering gör att det troligen inte sker i nämnvärd omfattning.

Bevarandemål
I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder
- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Dessutom ska följande ej prioriterad åtgärd vara möjlig att utföra:
- Uppmärkning och röjning av befintliga stigar.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Frostberget finns i tabell 3.

Tabell 3. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Björnsbodarna samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Bekämpning av främmande arter	1	Vid behov	Återkommande vid behov
B	Upprättande av plan för naturvårdsbränning/ brandefterliknande åtgärder.	1	Inom 3 år	Engångsåtgärd
B	Åtgärder enligt upprättad plan för naturvårdsbränning/brandefterliknade åtgärder inklusive utglesning av gran.	1	Enligt bränningsplan	Enligt plan
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavlor	1	Inom 2 år	Återkommande vid behov

Övriga uppgifter

Samråd med rennäringen

I samband med att plan för naturvårdsbränning tas fram ska samråd med Raedtievaerie sameby genomföras.

Bränningsplan

Syftet med en bränningsplan är bland annat att tydligt redovisa bränningsområdets avgränsning (geografiskt och i terrängen), beskriva kvalitativa mål med bränningen ur naturvärdessynpunkt samt att tydliggöra bränningens planering ur säkerhetssynpunkt.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

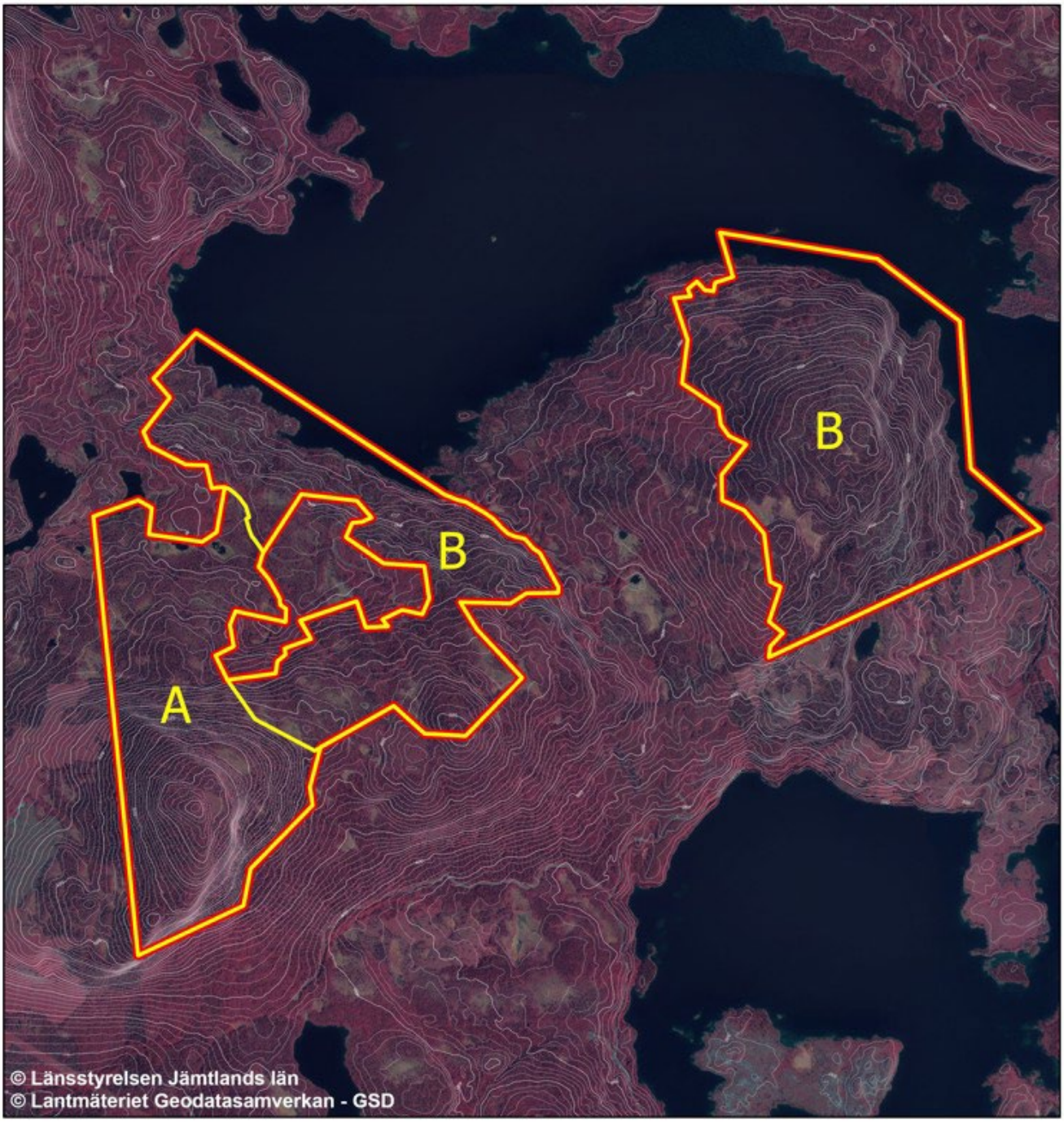
Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Bilaga 4a. Skötselplankarta naturreservatet Frostberget

Naturreservatet Frostberget
Skötselområde
A: Fri utveckling B: Naturvårdsbränning / brandefterliknande åtgärder

0 0,75 1,5 km
Skala: 1:30 000
N

SWEREF 99 TM, Höjdkurvor 5 m intervall

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 9224-2025.